

19. Товт М.М. Тенденції міграційних процесів на Закарпатті: про що свідчить статистика // Міжетнічні відносини на Закарпатті: стан, тенденції і шляхи поліпшення: Матеріали науково-практичної конференції / Під загальною редакцією П.В. Токаря. - Ужгород: Госпрозрахунковий редакційно-видавничий відділ управління у справах преси та інформації, 2001. - С. 156.
20. Бужан В. Численна армія нелегальних мігрантів штурмує наші кордони // Соціал-демократ.- 2001.- 14 лип.- С. 12.

РЕЗЮМЕ

НЕЛЕГАЛЬНАЯ МИГРАЦИЯ – НОВЫЙ ФАКТОР ЭТНОДЕМОГРАФИЧЕСКИХ ПРОЦЕССОВ В ЗАКАРПАТЬЕ 90-х гг. XX в.

Зан М.П. (Ужгород)

В статье на основе архивных и статистических материалов анализируется проблема нелегальной миграции 90-х гг. XX в. Через особые геополитические условия нелегальная миграция в Закарпатье достигла небывалых масштабов. Явление рассматривается как потенциальная угроза социально-экологическому здоровью социума Закарпатья, национальной безопасности украинского государства.

SUMMARY

THE ILLEGAL MIGRATION AS A NEW FACTOR OF ETHNODEMOGRAPHICAL PROCESSES IN TRANSCARPATHTA DURING THE NINETIES OF XX CENTURY

Zan M. (Ughorod)

The author pays his attention to the problem of illegal migration in Transcarpathia during the nineties of XX century. The investigation illustrates the results on the basis of archives and statistics sources. Because of specific geopolitical situation the illegal migration in Transcarpathia has the greatest scope. This ethnosocial phenomenon is considered as possible danger of social-ecology health in Transcarpathia and the national safety of ukrainian state.

РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ПАРЛАМЕНТСЬКИХ ВИБОРІВ 2002 р. В ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ

ОСТАПЕЦЬ Ю.О. (Ужгород)

Аналіз результатів парламентських виборів 1998р. та президентських виборів 1999 р. дають можливість говорити про особливість їх перебігу в окремих регіонах України. Традиційно в Україні виділяють 5 регіонів: Західний (Львівська, Тернопільська, Чернівецька, Волинська, Закарпатська, та Івано-Франківська області); Західно-Центральний; Східно-Центральний; Східний; Південний і АР Крим [1].

Дана специфіка обумовлена не тільки соціокультурними особливостями регіонів, а і характерними ознаками регіональних політичних режимів. Для України на сьогоднішній день характерною є нестабільність регіональних режимів, які залежать від центральної влади, адже згідно Конституції України,

Президент за поданням Прем'єр-Міністра призначає голів обласних державних адміністрацій [2]. І в той же час регіони України поділені на сфери впливу фінансово-промислових груп з політичними надбудовами-партіями [3]. Вибори до ВР України чітко окреслили регіоналізацію їхнього впливу. Зокрема можна навести приклад партії «Єдність» у Києві, Партії регіонів в Донецькій області, «Трудової України» в Дніпропетровську, СДПУ(о) в Закарпатській області і т.д. «Парламентські вибори 2002 р. показали досить своєрідну диференціацію регіонів України», – відмічає в своїй статті вітчизняний дослідник О.Сушко [4]. І диференціація така відбулася за рівнем піддатливості населення дії адмінресурсу. «Так у

Львові, – відмічає автор, – він не спрацював зовсім, а в Донецьку діяв майже на сто відсотків» [5].

Після парламентських виборів 1998 р. домінуючою політичною силою в Закарпатській області стала партія СДПУ(о), яка отримала відчутну перемогу на виборах. Послаблення впливу партії в області починається після призначення головою ОДА В.Балоги, який вийшовши з лав СДПУ(о), розпочав «департизацію» органів виконавчої влади [6]. Призначення губернатором області Г.Москаля напередодні виборів 2002 р. позиції СДПУ(о) в області не підсилило, оскільки перед ним були поставлені зовсім інші завдання.

З наближенням часу виборів діяльність політичних партій в області значно активізувалась. Протистояння між політичними силами розпочалося 19 вересня 2001 р. «бойкотом» сесії обласної ради. Тобто, можна констатувати той факт, що виборчі перегони в області стартували ще до прийняття закону про вибори. Ситуація навколо обласної ради розколола політичні сили області на прибічників партії СДПУ(о) і тих, хто виступає проти тривалого домінування цієї партії в регіоні.

20 вересня 2001 року відбувається крутий стіл політичних партій та громадських об'єднань, які підписують заяву де засуджують дії СДПУ(о) в області [7].

Майже через місяць відбуваються збори керівників обласних осередків політичних партій на яких:

а) утворено Закарпатський громадський форум, як постійно діючий міжпартійний координаційний центр. Головне завдання форуму – забезпечення громадського контролю за дотриманням законності і об'єктивності при проведенні виборів;

б) підписано звернення до Президента України про дестабілізуючі дії СДПУ(о) в області [8].

Після того, як спроба усунути партією СДПУ(о) голову обласної ради І.Іванча не вдалася, політичне життя краю заспокоюється. Партії починають займатися поточною роботою: відбуваються чергові звітно-виборчі збори, утворюються партійні блоки на рівні області, висувуються кандидати, відбуваються зустрічі між лідерами партій і т.д.

15 грудня в обласному драматичному театрі відбувається презентація громадської організації «Громадянський альянс Закарпаття». Структура організації є надто складною і нежиттєздатною. Але очолюють альянс декілька співголів (як правило це голова ОДА, голова обласної ради, заступники голови ОДА і т.д.). Виникнення таких квазіпартійних утворень – характерна особливість боротьби за адмінресурс у цілому ряді областей України: «Подільська асамблея» (Хмельницька область), «За єдність, злагоду і відродження» (Донецька область), «За процвітання Херсонщини», «Регіон» (Луганська область). До таких об'єднань входять партії, які підтримують владу [9].

На січень місяць в Закарпатті чітко викристалізувались 4 групи впливу, між представниками яких в основному проходила боротьба на виборах 2002р.:

1. Холдинг «Барва» (Балога В., Пітьовка Д., Колібаба А., Кріль І., Матвійчук Е., Бедь В., Ледида О.). Головні цілі:

а) повернення до влади в області;

б) перемога у 3-х мажоритарних округах (Мукачівський, Рахівський, Берегівський) на виборах до ВР України;

в) забезпечення блоку «Наша Україна» не менше 20% голосів;

г) перемога на виборах до місцевих органів влади.

Політична підтримка забезпечується ЗОО «ПРП», НРУ, УНР, «Солідарність», 20 депутатів облради. Медіасоюзники: газети «Старий замок», «Європа-центр», «Срібна Земля», «Срібна Земля-Фест», ТРК «М-студія».

2. ЗОО СДПУ(о) (Різак І., Шуфрич Н., Бобик С., Дядченко В.). Головні цілі:

а) встановлення абсолютної влади на Закарпатті;

б) перемога на виборах в Ужгородському, Мукачівському, Берегівському, Іршавському виборчих округах;

в) перемога на місцевих виборах.

Політична підтримка: СДПУ(о), Дем. Союз. Медіасоюзники: газети «Соціал-демократ», «Орбіта-логос», корпункт ТРК «Інтер», ТРК «Хуст».

3. ГО «Громадянський альянс Закарпаття» (Гісем В., Макієнко В., Панов В., Приходько В., Москаль Г., Харута Ф., Каламуняк М., Русин В., Трачук П.). Головні цілі:

а) підтримка ініціативних, авторитетних громадян на виборах всіх рівнів;

б) збереження влади;

в) перемога на виборах у всіх мажоритарних округах;

г) перемога на виборах до обласної ради.

Політична підтримка: НДП, Трудова Україна, АПУ, ЛПУ, ЛПУ(о), ДемПУ, ХДПУ. Медіасоюзники: газети «Вісті тижня», «Закарпатська правда», «Новини Закарпаття», «Репортер», «Слово», «РіО», ТРК «ICTV»4.

4. Група «РіО» (Ратушняк С., Антал О., Коачалаба М.). Головні цілі:

а) реванш на виборах мера Ужгорода;

б) перемога на виборах в Ужгородському мажоритарному окрузі;

в) відновлення економічної могутності РіО-синдикату;

г) провести в облраду не менше 12 депутатів.

Політична підтримка: ГО «Нове Закарпаття», ЗОО «Єдність», СДПУ. Медіасоюзники: газети «РіО», «Ехо Карпат» [10].

Таким чином, розстановка партійних сил в області була дещо відмінною від тієї, яка була в 1998 р.

Перш за все, слід відмітити, що в 2002 р. в області не були представлені праві партії. Виключенням був блок «Команда озимого покоління», який не маючи місцевих осередків боровся за голоси виборців на відстані, шляхом політичної реклами.

По-друге, найбільш потужно в області були представлені центристські сили. Це, перш за все, СДПУ(о) – лівий центр, ВБ «За єдину Україну» – центр, ВБ В.Ющенко «Наша Україна» – правий центр.

По-третє, в виборах приймали участь багато партій головне призначення яких відбирати голоси у більш потужних партій і блоків (наприклад, КПРС, КПУ, Руський блок і т.д.), або отримати голоси електорату, який ще не визначився (наприклад, ПЗУ, «Жінки за майбутнє України»). Досить вдалу схему такого розсіювання голосів подали аналітики Інституту політики М.Томенка [11].

По-четверте, в виборах приймав участь блок, який репрезентував інтереси протестного електорату, і який важко ідентифікувати по шкалі: ліві – центр – праві. Це ВБ Ю.Тимошенко, який називають «нова некомуністична опозиція».

По-п'яте, низький рейтинг провладного блоку «За єдину Україну» надавав хорошу можливість для проведення виборчої кампанії тим партіям, які не наближені до влади. Оскільки було зрозуміло, що проурядові сили будуть робити ставку на вибори у мажоритарних округах та на вибори до місцевих органів влади.

Незважаючи на ряд прогнозів, результати виборів за партійними списками як на загальнонаціональному так і на регіональному рівнях були дещо несподіваними – 4% бар'єр голосів виборців по Україні подолали наступні 6 партій та партійних блоків: ВБ В.Ющенко «Наша Україна» (23,5), КПУ (20%), ВБ «За єдину Україну» (11,83), ВБ Ю.Тимошенко (7,2%), СДПУ(о) – 6,27 [12]. Такі результати засвідчили значну недовіру громадян до діючої влади, яку від повного програшу врятували лише мажоритарні округи. Це в котрий раз підтверджує політичну виборчу аксіому, що «в недемократичній країні мажоритарні вибори є основою для маніпулювання та зловживання владою» [13].

В Закарпатській області 4% бар'єр подолали: «Наша Україна» – 36,63%, СДПУ(о) – 14,01%, «За єдину Україну» – 10,26%, КПУ – 6,01%, БЮТ – 4,4% (див. Додаток №1).

На основі результатів голосування, різного роду аналітичних оглядів у пресі, власних спостережень можна зробити наступні висновки щодо особливостей парламентських виборів 2002 р. в Закарпатській області:

1. Якщо парламентські вибори 1998 р. проходили під домінуючим впливом СДПУ(о), то в 2002 р. в Закарпатті найвищий рейтинг популярності мав ВБ В.Ющенко «Наша Україна». «В 1998 р. на

популярність СДПУ(о), – як відмічає в своїй статті ужгородський дослідник А.Колібаба, – працювало два фактори: а) влада на чолі з тодішнім губернатором С.Устичем; б) авторитет В.Медведчука як молодого перспективного політика» [14]. Перемога партії В.Медведчука в Закарпатській області 1998 р. була аж надто переконливою: «31,18% за партійними списками; в 3-х з 5-ти мажоритарних округів перемагають члени СДПУ(о); членами СДПУ(о) були 29 депутатів обласної ради, 96 депутатів районних рад, 15 міських, 49 селищних та 46 сільських голів» [15]. На цьому фоні перемога блоку В.Ющенко в Закарпатті не є впевненою. Блок отримав 36,63% голосів виборців за партійними списками, але при цьому лише 1 представник від блоку перемагає в мажоритарних округах, а вибори до місцевих органів влади «Наша Україна» практично прогала. Причин цьому є безліч, але до основних можна віднести наступні:

а) низька популярність партій, які утворили блок «Наша Україна» в Закарпатській області (Див. додаток 1);

б) відсутність належної агітації на виборах до місцевих органів влади;

в) відсутність яскравих «прохідних» особистостей від блоку «Наша Україна» в бюлетенях для голосування до органів місцевої влади.

2. Найбільш потужною в області була виборча кампанія блоку «За єдину Україну». Маючи найбільші фінансові і адміністративні можливості блок отримав 10,26% голосів виборців. Такий результат засвідчує, що закарпатці не підтримують провладні партії. Результат 10,26% – це спотворене волевиявлення, це результат тиску адмінресурсу та особистої діяльності губернатора Г.Москаля по підтримці блоку. Сутність і глибину цієї діяльності можна оцінити проаналізувавши його поїздки по області з жовтня 2001р. по березень 2002р. за матеріалами обласної преси. Але програвши вибори до ВР України, блок отримує перемогу на виборах до органів місцевої влади.

3. Електорат Закарпатської області вперше за роки незалежності голосував протестно, тобто проти діючої влади: «НУ» (36,63%) + КПУ(6,02%) + БЮТ (4,4%) + БНВ (1,65%) + СПУ (1,39%) = 53,67%. На попередніх виборах населення краю більшість голосів віддавало за проурядові сили: в 1994р. за діючого президента Л.Кравчука, в 1998р. за СДПУ(о) та НДП, в 1999р. за діючого президента Л.Кучму.

4. Залишається стабільним в Закарпатті і рейтинг лівих сил, які тут не користуються особливим авторитетом. КПУ стабільно отримує на виборах в області трохи більше 6% голосів виборців. Але слід відмітити, що комуністи практично втратили вплив на суспільно-політичне життя області. СПУ, СелПУ,

ВБ Н.Вітренко нічим себе на електоральному полі області не проявляють, а тому поступово втрачають своїх прихильників.

5. В порівнянні з минулими виборами населення Закарпатської області стало більш компетентнішим. Виборці акуратніше заповнювали виборчі бюлетені (менше стало недійсних бюлетенів); чітко розрізняли «політичних двійників», знаючи їх призначення (КПУ(о) – 0,88%, блок «Народний – 0,26%, КІРС – 0,5% і т.д.), відмовили у мандатах «аполітичним» партіям, усвідомлюючи при цьому кого вони насправді репрезентують. Таким чином, за партії, які подолали 4% бар'єр проголосувало 431966 тис. виборців або 71,31%. Партії, які не подолали 4% бар'єру отримали всього 113960 тис. голосів.

6. Партійна ідентифікація в області була на рівні 66,84%, що дещо більше ніж в 1998 р.

7. Розглядаючи результати голосування в області, слід зупинитись на аналізі впливу політичних технологій на виборчий процес.

На виборах 1998 р. в основному використовувалась технологія впливу на електорат на відстані. І було доведено, що результативність такого впливу може бути досить суттєвою. Прикладом може бути ПЗУ, яка не маючи структури в регіонах, за рахунок вдалої політичної реклами подолала 4% бар'єр голосів. [16]. Крім цього досить активно використовувалась технологія зняття кандидата напередодні виборів, щоб не було часу оскаржити рішення виборчої комісії в суді. Використовувались деякі технології і при підрахунку голосів виборців. Але, в цілому це явище в 1998 р. було новим для України.

Зовсім по-іншому відбувалося все в 2002 р. Ряд партій офіційно заявили про свою співпрацю з відомими PR – технологіями Росії, Франції і т.д. Так, СДПУ(о) підписала угоду з ФЕП (Г.Павловського), П.Щедровицький (Школа культурної політики) буде працювати з В.Пінчуком, «Група Островського» з КОП, «Яблуко» з «Нікколо М» і т.д. [17]. На виборах 2002 р. практично кожна партія консультувалась з політтехнологіями. Перш за все, слід відмітити, що на виборах 2002 р. особливого значення, порівняно з ідеологічним, набув іміджевий ресурс. Імідж формувався або за рахунок відомих партій, або за рахунок харизматичних лідерів. Значна увага у виборчому процесі була відведена іміджевим повідомленням.

Але найбільш широко використовувалась технологія клонування, утворення двійників (НРУ Б.Бойка і т.д.). В Ужгород з Києва приїхали для реєстрації кандидатами 4 С.Ратушняки. Їм було відмовлено в реєстрації. Слід відмітити, що в області СДПУ(о) найбільше використовувала виборчі технології, при тому з великим успіхом. Так в 1998 р. С.Ратушняк був знятий з виборчих перегонів і перемогу в 70 окрузі отримав член СДПУ(о) – Н.Шуфрич. У 2002 р. в 72 окрузі, де перемогу прогнозували

Ковачу М.М., перемогу отримав член СДПУ(о) Гайдош І.Ф. Оскільки двійник Ковача М.М. – Ковач М.І. «відібрав» 8063 голоси, і таким чином Гайдош І.Ф. отримав перемогу з мінімальною різницею голосів.

Загалом же українські аналітики, технологи та соціологи виявили набагато більшу адекватність і підготовленість ніж зарубіжні. А тому політичні партії в майбутньому будуть, скоріш за все, користуватись послугами вітчизняних фахівців.

8. В мажоритарних округах області, яких в 2002 р. було 6, зареєструвались 77 кандидатів, з них 31 за поданням партій і 46 самовисуненням. Результати виборів в округах можна було легко спрогнозувати. Але 2 сенсації все ж таки відбулися. В 73 окрузі бізнесмен із Сваляви О.Кеменяш переміг генерала, міністра МНС В.Дурдинця, а в 72 – представник СДПУ(о) Іштван Гайдош переміг фаворита, колишнього народного депутата Ковача М.М. Загалом же результат голосування в мажоритарних округах є наступним:

- 70-й округ – С.Ратушняк (35,47%, «За єдину Україну»);
- 71-й округ – В.Балога (66%, «Наша Україна»);
- 72-й округ – І.Гайдош (33,05%, СДПУ(о));
- 73-й округ – О.Кеменяш (25,13%, б/п);
- 74-й округ – М.Сятиня (31,39%, б/п);
- 75-й округ – О.Климуш (28,87%, «За єдину Україну») [18].

9. У виборах до ВР України адміністративний ресурс працював настільки, наскільки йому дозволяли його опоненти, адже загальновідомо, що бездіяльність партій приводить до посилення адмінресурсу в виборчій кампанії. У виборах до обласної та місцевих рад адмінресурс працював на повну потужність. На першій же сесії облради (загальна кількість – 85 депутатів) 61 депутат проголосував за кандидатуру голови облради М.Андруся, висунутого облдержадміністрацією. Тобто, програвши вибори за партійними списками, влада реабілітувала себе в мажоритарних округах і на виборах до місцевих органів влади [19. С.2-3].

10. Виходячи з результатів голосування за списки політичних партій по 6 округах області (див. Додаток №2) можна сказати, що з 5 партій, які подолали виборчий бар'єр стабільний результат по всій області мали виборчі блоки «Наша Україна», «За єдину Україну» та КПУ. СДПУ(о) низький рейтинг мала в 70, 71 та 75 виборчих округах. БЮТ подолав 4% бар'єр тільки завдяки голосуванню в 70 та 74 виборчих округах.

Голосування виборців в 74 окрузі було практично аналогічним загальним результатам по області. Якщо така тенденція в області буде відстежуватися і далі, то прогноз результатів виборів в області можна буде робити саме виходячи з результатів рейтингових досліджень в цьому окрузі.

Отже, проаналізувавши результати парламентських виборів 2002 р. в Закарпатській області, можна зробити висновок про неоднозначність вибору населенням краю. Тобто мова йде про неспівпадання результатів за політичними симпатіями в мажоритарних округах, загальнонаціональному окрузі,

на виборах до органів місцевої влади. Це є свідченням того, що в українському суспільстві відсутня як чітка партійна ідентифікація громадян, так і чітка партійна структура.

ЛІТЕРАТУРА

1. Белецкий М.И., Погребинский М.Б., Толпыго А.К. Президентские выборы 1999 года в Украине: региональный аспект// Стратегічна панорама.- 1999.- № 4.- С. 71.
2. Конституція України.-К.,1998.-С. 21.
3. Телешун С., Колпаков А. Фінансово-промислові групи в Україні// Срібна Земля.- 2002.- 20 липня.- С. 6-7.
4. Сушко О. Електоральний розкол України: білорусизація починається з регіонів?// Політична думка.- 2002.- №1.- С. 27.
5. Там же.-С. 27.
6. Різак І. В ім'я свободи, справедливості, України.- Ужгород, 1999.- С. 61
7. Круглий стіл політичних партій та громадських організацій// Європа-Центр - 2001.- № 38.- С. 5.
8. Пробудиться совість чи увірветься терпець// Срібна Земля.- 2001.- № 40.- С. 3.
9. Черненко О. Готовність до боротьби// Український регіональний вісник.- 2001.- № 26.- С. 3-4.
10. Групи впливу в Закарпатті// Вісті тижня.- 2002.- № 3.- С. 1.
11. Старт 35 учасників парламентських перегонів// Політичний календар.- 2002.- № 1.- С. 12-28.
12. Підсумки парламентських виборів 2002 року// Політичний календар.- 2002.- № 3.- С. 21-26.
13. Уроки виборів 2002 р. та перспективи парламентаризму// Політичний календар.- 2002.- № 3.- С. 9-21.
14. Колібаба А. Українське суспільство нині нагадує розбалансовану систему, яка не може функціонувати стабільно// Срібна Земля. Фест. - 2002.- 18-24 квіт.- С. 5.
15. Різак І. В ім'я свободи, справедливості, України.- Ужгород, 2002.
16. Специфіка виборчих технологій: порівняльний аналіз 1998-2002 рр.// Політичний календар.- 2002.- №3.- С. 42-48.
17. Дмитричева О. А почему противогазы в Украине? Украиной заинтересовались мастера загрязнения окружающей политической среды// Зеркало недели.- № 39.- С. 3.
18. Ганусич А. Усе сталося як гадалося? Результати виборів до парламенту хоч і не збіглися з прогнозами, але й сенсаційними не стали// Срібна Земля. Фест.- 2002.- 10 квіт. (№ 18).- С. 4.
19. Богдан В. Вибори-2002: результати, оцінки, прогноз - 3. Особливості виборів до обласної та місцевої рад у Закарпатті// Європа-Центр.- 2002.- 4 трав. (№ 22).- С. 2-3.

Додаток №1

**Порівняльний аналіз результатів парламентських виборів 1998 та 2002 рр.
в загальнодержавному виборчому окрузі в Закарпатській області**

Виб. окр. Партії	ок. №70 м. Ужгород	ок. №71 м. Мукачеве	ок. №72 м. Берегове	ок. №73 м. Іршава	ок. №74 м. Хуст	ок. №75	Загалом по Закарпат- ській області
НУ	38,51%	48,65%	23,06%	31,16%	35,33%	42,64%	36,63%
СДПУ(о)	7,62%	8,37%	16,31%	23,41%	17,35%	11,01%	14,01%
За єдину Україну	9,49%	6,55%	11,39%	9,52%	10,82%	12,45%	10,26%
КПУ	6,04%	6,38%	5,19%	5,46%	5,45%	7,43%	6,01%
БЮТ	9,46%	3,07%	3,36%	3,38%	4,4%	1,79%	4,5%

Підсумки голосування за партійними списками

1998р.				2002р.			
№ п/п	Політичні партії	Результати голосування		№ п/п	Політичні партії	Результати голосування	
1	СДПУ(о)	189500	31,18	1	Наша Україна	221835	36,63
2	НРУ	43710	7,19	2	СДПУ(о)	84882	14,01
3	КПУ	40378	6,64	3	"ЗаСДУ"	62179	10,26
4	НДП	38148	6,28	4	КПУ	36402	6,01
5	ПЗУ	32827	5,40	5	БЮТ	26698	4,4
6	ПРП	29676	4,88	6	Жінки за майбутнє	19023	3,14
7	ВО "Громада"	17802	2,93	7	Блок Н.Вітренко	10032	1,65
8	Блок "Національний фронт"	17769	2,92	8	Блок "ДемПУ-Дем.Союз"	9361	1,54
9	Блок СПУ і СелПУ	14515	2,39	9	СПУ	8475	1,39
10	ХДПУ	13313	2,19	10	ПЗУ	7634	1,26
11	АПУ	12258	2,02	11	СелПУ	6108	1,00
12	Блок "Партія праці та Ліберальна"	8031	1,32	12	Блок "КОП"	5740	0,94
13	ПРВУ	7642	1,26	13	КПУ(о)	5341	0,88
14	ПСПУ	6909	1,14	14	"Нова генерація України"	4557	0,75
15	РХП	6744	1,11	15	"Єдність"	4376	0,72
16	Блок "Трудова Україна"	6471	1,06	16	Яблуко	3872	0,63
17	ВПТ	5316	0,87	17	Партія реабілітації тяжкохворих	3829	0,63
18	НЕП	5301	0,87	18	Всеукраїнське об'єднання християн	3627	0,59
19	ПНЕРУ	4434	0,73	19	СДПУ	3527	0,58
20	СЛОН	4081	0,67	20	КІРС	3064	0,5
21	"Вперед Україно", УХДПУ, ХНС	3642	0,60	21	Блок "Народний Рух України"	1588	0,26
22	СДПУ	3528	0,58	22	Християнський рух	1544	0,25
23	ВПЖІ	3457	0,57	23	ЗУБР	2481	0,4
24	"Менше слів" СНПУ	2612	0,43	24	ВПТУ	1544	0,25
25	Союз	2553	0,42	25	Руський блок	1530	0,25
26	ПДЕСП	2245	0,37	26	"Нова сила"	1498	0,24
27	УНА	2018	0,33	27	Блок "Проти всіх"	1478	0,24
28	ПЗВ	1991	0,33	28	Народна партія вкладників і соц. захисту	1099	0,18
29	"Європейський вибір України"	1345	0,22	29	"Справедливість"	683	0,11
30	Партія мусульман України	1270	0,21	30	Виборчий блок УП та "Новий Світ"	612	0,09
				31	УНА	513	0,08
				32	ЛПУ(о)	428	0,07
				33	Укр. морська партія	395	0,06

РЕЗЮМЕ

РЕГИОНАЛЬНЫЕ ОСОБЕННОСТИ ПАРЛАМЕНТСКИХ ВЫБОРОВ 2002 г. В ЗАКАРПАТСКОЙ ОБЛАСТИ

Остапец Ю.А. (Ужгород)

В статье исследуются особенности парламентских выборов 2002 г. в Закарпатской области. Анализируются их результаты, участие в них политических партий, партийная расстановка сил накануне и после выборов.

SUMMARY

REGIONAL PECULIARITIES OF PARLIAMENT ELECTIONS IN TRANS-CARPATHSAN REGION IN 2002

Ostapets J.O. (Ughorod)

In the article author deals with the specifics of the parliamentary elections of 2002 in Transcarpathian region. The author analyses its results, participation of the political parties, the division of the power between parties before and after the elections.